

Lovforslag nr. L 127. Fremsat den 22. januar 1986 af finansministeren

Forslag

til

LOV om åremålsansættelse af tjenestemænd og ansatte på tjenestemandslignende vilkår

§ 1. Ansættelse på åremål i staten, folkeskolen eller folkekirken i henhold til denne lov vil kunne finde sted såvel af personer, der allerede er ansat som tjenestemænd i staten, folkeskolen eller folkekirken, som af andre.

Stk. 2. Ansættelse som tjenestemand på åremål sker af personer, som

- 1) allerede er ansat som tjenestemænd i staten, folkeskolen eller folkekirken,
- 2) er ansat i stillinger, i hvilke ansættelse vil kunne medregnes i pensionsalderen i medfør af tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1-2, eller
- 3) er fratrådt med ret til aktuel eller opsat pension fra stillinger som nævnt under nr. 1 og nr. 2.

Stk. 3. Ansættelse på åremål af andre end de i stk. 2 nævnte kan ske på vilkår svarende til de i tjenestemandsløven fastsatte.

§ 2. Bestemmelse om, hvilke stillinger der kan besættes på åremål, træffes af den pågældende minister efter indhentet udtalelse fra lønningrådet.

§ 3. Åremålsansættelse sker for et tidsrum af mellem 3 og 6 år. Åremålsansættelsen kan forlænges med indtil i alt 3 år. Genansættelse kan efter fornyet opslag finde sted i en åremålsstilling.

§ 4. Løn- og andre ansættelsesvilkår fastsættes i overensstemmelse med reglerne i tjenestemandsløvens § 45.

§ 5. Placering af en varigt ansat tjenestemand i staten, folkeskolen eller folkekirken, som efter en åremålsansættelses udløb eller ophør af anden ham utilregnelig årsag genindtræder i varigt ansættelse, sker på vilkår, der fastsættes ved aftale som omhandlet i § 4.

Stk. 2. Ret til genindtræden i hidtidig varigt ansættelse gælder ikke for tjenestemænd i staten; der ansættes på åremål i folkeskolen eller folkekirken, for tjenestemænd i folkeskolen, der ansættes på åremål i staten eller folkekirken, eller for tjenestemænd i folkekirken, der ansættes på åremål i staten eller folkeskolen.

§ 6. Pensionen til de i § 1, stk. 2, nævnte personer fastsættes med udgangspunkt i den lønramme, som den pågældende var placeret i under den seneste varige ansættelse inden pensioneringstidspunktet.

Stk. 2. Ved beregning af pensionen medregnes åremålsansættelsen i pensionsalderen.

Stk. 3. Til den i henhold til stk. 1 og 2 fastsatte pension ydes et tillæg, der for hvert åremålsår fastsættes til 2,7 pct. af højeste pension fra en stilling i åremålsstillingens lønramme. Den samlede pension kan dog ikke overstige den pension, der ville være opnået ved pensionering fra en stilling med samme lønmæssige placering som åremålsstillingen.

Stk. 4. Pensionstillæg efter stk. 3 indgår i det beløb, hvoraf eventuel ægtefællepension beregnes.

Stk. 5. For personer omfattet af § 1, stk. 3, finder tjenestemandspensionsloven ikke anvendelse, og finansministeren træffer efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet bestemmelse om anden pensionsordning for det pågældende ansættelsesforhold.

Stk. 6. Finansministeren kan bestemme, at en person, som nævnt i § 1, stk. 2, kan henføres til stk. 5, hvis særlige konkrete omstændigheder taler derfor.

§ 7. Uanset ansættelsestiden, jfr. tjenestemandspensionslovens § 2, vil en tidligere åremålsansat tjenestemand som nævnt i § 1, stk. 2, jfr. dog § 6, stk. 6, kunne få udbetalt egenpension fra den første i måneden efter det fyldte 60. år, medmindre han er fratrukket under åremålsansættelsen.

Stk. 2. Finansministeren kan dog tillade,

at egenpension udbetales før det fyldte 60. år, såfremt den berettigede bliver erhvervsudygtig af helbredsmæssige årsager, eller hvis forholdene i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 2, finder ikke anvendelse ved udbetaling af pension efter stk. 1 og 2.

§ 8. Loven træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende og har virkning for åremålsansættelser, herunder genansættelser, der finder sted efter dette tidspunkt.

Stk. 2. Kapitel II i lov nr. 173 af 28. april 1971 om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd ophæves. De hidtidige regler er dog fortsat gældende for åremålsansættelser, herunder genansættelser, der finder sted før lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er et led i regeringens plan til en modernisering af den offentlige sektor og har til formål at fremme anvendelse af åremålsansættelse inden for staten, folkeskolen og folkekirken.

Det fremgår af resultatet af forhandlingerne i det paritetiske nævn for tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, nedsat i henhold til § 11 i lov nr. 123 af 31. marts 1985, at finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer er enige om, at der i aftaleperioden (1985-87) forhandles om ændring af gældende regler om åremålsansættelse med det sigte at tilstræbe udvidet anvendelse af åremålsansættelse. De omhandlede regler er fastsat dels i kapitel II i lov nr. 173 af 28. april 1971 om kongelig udnævnelse og åremålsansættelse af visse tjenestemænd (1971-loven), dels ved aftale i henhold til tjenestemandslovens § 45 mellem finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer.

2. Hidtidigt regelgrundlag

Forslaget om indførelse af åremålsansættelse stammede oprindeligt fra tjenestemandskommissionen af 1965.

Baggrunden for den gældende lov var, at indførelse af åremålsansættelse kunne skabe et mere åbent og fleksibelt tjenestemandssystem, idet kommissionen anså det for betydningsfuldt at lette adgangen til for en tid at ansætte såvel udefra kommende personer som allerede ansatte tjenestemænd til løsning af særligt krævende opgaver.

Hovedprincippet i åremålsansættelse som tjenestemand er, at ansættelsen er *tidsbegrænset* til en periode af 3-6 år i modsætning til varig tjenestemandsansættelse, der i princippet er livsvarig. Efter åremålsperiodens udløb ophører ansættelsen således, uden at afskedigelse finder sted, og dermed uden at noget afskedigelsesgrundlag behøver at være til stede. Under ansættelsen gælder de for tjenestemænd i øvrigt fastsatte regler. Der er dog i tjenestemandslovens § 30 sikret åremålsansatte

tjenestemænd en særlig tryghed i ansættelsen, idet afsked under ansættelsen kun kan ske uansøgt, hvis den er begrundet i helbredsmæssige forhold, pligtig afgangsalder eller tjenesteforseelse.

På grundlag af bemærkningerne til forslaget til 1971-loven og en principiel drøftelse i 1973 i lønningrådet er der opstillet følgende kriterier for anvendelse af åremålsansættelse, der er udmøntet i cirkulære nr. 170 af 16. juli 1973:

1. Tidsbegrænset ansættelse, der omfatter stillinger, for hvilke det gælder, at arbejdsopgaven eller udpegningen til hvervet er tidsbegrænset, og hvor tidsbegrænsningen er klar og af væsentlig betydning i relation til opgaven eller den udpegede person.
2. Ansættelse i stillinger, om hvilke det kan forudses, at forventede ændringer i opgaver, organisation og struktur med en vis sandsynlighed vil ændre den pågældende stillings indhold.
3. Ansættelse i stillinger, der stiller særlige krav til fornyelse i forskningsmæssig, kunstnerisk, merkantil, teknisk eller anden kreativ henseende, og for hvilke kravene til fornyelse har en selvstændig, konkret begrundet betydning.
4. Ansættelse i visse stillinger i Grønland, der besættes med ikke-hjemmehørende tjenestemænd, og om hvilke det gælder, at ændringer i opgavefordelingen mellem staten og de grønlandske kommuner samt hensynet til udskiftning med mellemrum af udsendte tjenestemænd danner selvstændig begrundelse for åremålsansættelse i Grønland.

De særlige ansættelsesvilkår, der er gældende i forbindelse med åremålsansættelse, er fastsat dels i 1971-loven, dels ved aftale mellem finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer og består i hovedtræk af følgende:

Løntillæg

Det er ved en rammeaftale bestemt, at der til den for stillingen ved varig besættelse fastsatte løn ydes et tillæg på 10-25 pct., afhængig af åremålets længde og af, om den åremålsansatte tjenestemand

var varigt ansat i staten i forvejen (indefra kommende), eller dette ikke var tilfældet (udefra kommende).

Tilbagegangsret

Varigt ansatte tjenestemænd har ifølge 1971-loven krav på genindtræden i den tidligere ansættelse med samme løn og tillæg, som ville være opnået, hvis den varige ansættelse var fortsat uden afbrydelse. Det var i lovforslaget og i betænkningen fra folketingets lønningudvalg forudsat, at der herved i visse tilfælde kunne tages hensyn til sandsynligheden for, at tjenestemanden ville være avanceret i tilfælde af fortsat varig ansættelse. Denne forudsætning har udmøntet sig i en praksis, hvorefter varigt ansatte tjenestemænd, der ansættes på åremål, får tilbagegangsret til en stilling, der normalt ikke ligger mere end 2 lønrammer under åremålsstillingen.

Pension

Den pensionsmæssige stilling for en åremålsansat tjenestemand afhænger ifølge 1971-loven af, om den pågældende i forvejen var eller senere bliver varigt ansat tjenestemand i staten, folkeskolen eller folkekirken. I så fald ydes til pensionen optjent under den varige ansættelse et tillæg på 2,7 pct. pr. åremålsår af højeste egenpension i en stilling i åremålsstillingens lønramme. Hvis den pågældende ikke var eller bliver varigt ansat tjenestemand, kan den under åremålsansættelsen optjente pensionsalder forhøjes indtil det 4-dobbelte på grundlag af en konkret vurdering, hvortil kommer, at pensionen kan udbetales fra det fyldte 60. år eller tidligere, hvis forholdene i øvrigt taler derfor.

Tjenestefrihed

Det er normalt aftalt, at der efter åremålets udløb ydes den pågældende 1 måneds tjenestefrihed med løn for hvert års åremålsansættelse. Hvis den pågældende umiddelbart overgår til varig ansættelse i åremålsstillingen, nedsættes tjenestefriheden til det halve.

3. Hidtidige erfaringer

Anvendelse af åremålsansættelse under den gældende lov har ikke haft den tilsigtede udbredelse, og hensigten med revisionen af regelgrundlaget er at mindske de hindringer for en mere udbredt anvendelse, der i den forløbne tid er konstateret.

Årsagerne til åremålssystemets manglende udbredelse kan opdeles i nogle hovedgrupper.

For det første har det været vanskeligt at overvinde årtiers tradition for, at specielt chefstillinger og dermed ligestillede stillinger i den offentlige forvaltning besættes på varige tjenestemandsvilkår. Det er regeringens klare hensigt at arbejde henimod en holdningsændring, der gør det naturligt som fast praksis at overveje hensigtsmæssigheden af åremålsansættelse i forbindelse med ledighed inden for de relevante stillingskategorier.

For det andet må det formentlig erkendes, at de aftalte løn- og ansættelsesvilkår ikke i tilstrækkelig grad har været i stand til at rekruttere ansøgere udenfor det offentlige. Åremålsansættelse har derfor hovedsagelig fundet sted af personer, der i forvejen var varigt ansatte tjenestemænd i staten, og etableringen af denne ansættelsesform har derfor ikke i det ønskede omfang bidraget til en vekselvirkning mellem den offentlige og private sektor. I den skitse til en ny rammeaftale, der er opnået enighed om mellem finansministeren og tjenestemændenes centralorganisationer, er den hidtidige overgrænse for løntillæg ophævet, således at løntilbud i højere grad kan tilpasses den enkelte ansættelsessituation.

For det tredje har åremålssystemet vist sig at indeholde nogle strukturelle træk, der har været hindrende for systemets anvendelse. Dette gælder reglerne om tilbagegangsret for allerede varigt ansatte tjenestemænd og 1971-lovens pensionsregler sammenholdt med de pensionssystemer uden for tjenestemandspensionslovens område, der er gældende for udefra kommende personer, der er blevet åremålsansat.

Med hensyn til tilbagegangsret førte den ovenfor under pkt. 2 beskrevne praksis til en række normeringsmæssige problemer, der medførte, at lønningrådet i 1973 tog anvendelse af åremålsansættelse op til principiel overvejelse og på grundlag heraf udtalte, at åremålsansættelse fortrinsvis skulle benyttes i tilfælde, hvor der ikke ville være forbundet genbeskæftigelsesproblemer dermed.

Med hensyn til pensionsmæssige forhold har det vist sig vanskeligt at kombinere hidtidige rettigheder i henhold til forsikringsmæssigt baserede pensionsordninger med pensionsret som udefra kommende åremålsansat, hvilket tilsvarende gælder i relation til hidtidige rettigheder i henhold til tjenestemandspensionsordninger uden for staten, folkeskolen og folkekirken (ordninger inden for kommuner, koncessionerede virksomheder, statsgaranterede pensionskasser m.v.).

Disse strukturelle problemer søges i dette lovforslag afhjulpet som beskrevet nedenfor i pkt. 4.

4. Forslag til ændringer

De gældende kriterier for anvendelse af åremålsansættelse er efter regeringens opfattelse tilstrækkeligt rummelige til at dække det tilsigtede behov. Skulle der imidlertid vise sig behov for justeringer, vil dette kunne ske administrativt efter forelæggelse for lønningrådet. Det er dog forudsat, at der ikke inden for folkeskolen kan etableres åremålsansættelse i videre omfang end forudsat i forbindelse med loven fra 1971.

Med hensyn til ansættelsesform foreslås det at smidiggøre systemet således, at åremålsansættelse ikke alene kan ske på traditionelle tjenstemandsvilkår. Lovforslaget forudsætter, at personer, der i forvejen er tjenestemænd eller i øvrigt omfattet af lovforslagets § 1, stk. 2, ansættes som tjenestemænd. Lovforslaget er ikke til hinder for, at der sideløbende etableres overenskomstansættelse på åremål efter aftale med de respektive organisationer. Det er dog forudsat som det normale, at statens øverste chefstillinger i overensstemmelse med hidtil gældende principper besættes på tjenstemandsvilkår eller på vilkår som nævnt i lovforslagets § 1, stk. 3. Åremålsansættelse i folkeskolen forudsættes at ske på tjenstemandsvilkår eller de i lovforslagets § 1, stk. 3, nævnte tjenstemandslignende vilkår, der ligeledes vil kunne finde anvendelse ved ansættelse af personer, der ikke er omfattet af § 1, stk. 1 eller 2, og som ikke ansættes i henhold til en kollektiv overenskomst.

Om spørgsmålet vedrørende overenskomstansættelse har 3 af de 4 tjenstemandscentralorganisationer, med hvem lovforslaget har været forhandlet, udtalt følgende:

»3 af centralorganisationerne (COI, COII og LC) har imidlertid ikke kunnet tilslutte sig den i bemærkningerne angivne mulighed for, at der sideløbende kan etableres overenskomstansættelse på åremål.

De 3 centralorganisationer finder, at anvendelse af overenskomstansættelse på åremål ikke vil give nogen fordel for så vidt angår fastsættelse af løn- og pensionsvilkår, idet loven og den tilhørende rammeaftale er udformet så fleksibelt, at den eneste grænse for, hvilke løn- og pensionsvilkår der kan fastsættes, i praksis er, hvad parterne kan blive enige om. Forskellen på tjenstemandsansættelse og overenskomstansættelse knytter sig således alene til de gensidige forpligtelser. Tjenstemanden nyder bedre beskyttelse mod afsked end en overenskomstansat; til gengæld er tjenstemanden un-

derkastet de forpligtelser, der følger af tjenstemandslovens § 10, stk. 1.

Da Akademikernes Centralorganisation tilsyneladende lægger stor vægt på muligheden for overenskomstansættelse på åremål, og da finansministeriet har stillet sig imødekommende over for dette ønske, vil de 3 centralorganisationer dog efter omstændighederne være indstillet på at acceptere en sideløbende overenskomstansættelse på åremål, hvis muligheden for etablering af en sådan ansættelse bliver begrænset til de tilfælde, hvor der opnås enighed med vedkommende centralorganisation, dvs. den centralorganisation der har eller ville få tillagt forhandlingsretten for en stilling, hvis den oprettes på tjenstemands- eller tjenstemandslignende vilkår.

Hvis man ikke vil imødekomme dette ønske, kan de 3 centralorganisationer alene opfatte muligheden for overenskomstansættelse på åremål som et forsøg på ad denne vej at ændre den i enighed fastlagte grænsedragning mellem centralorganisationerne.«

Til det anførte bemærkes, at lovforslaget ikke tager stilling til, i hvilket omfang der bør åbnes adgang for overenskomstansættelse på åremål. Det vil afhænge af de kommende forhandlinger med personaleorganisationerne på overenskomstområdet.

Uanset ansættelsesformen forudsættes beslutning om adgang til besættelse på åremål truffet på grundlag af en fra lønningrådet indhentet udtalelse.

Med hensyn til tilbagegangsret vil ifølge lovforslaget alene en varigt ansat tjenstemand i staten, folkeskolen eller folkekirken, der ansættes på åremål, have krav på en tilbagegangsstilling, og kun hvis såvel åremålsansættelsen som den varige ansættelse ligger inden for det samme af de 3 hovedområder. Placeringen ved tilbagegang aftales i forbindelse med fastsættelsen af de konkrete løn- og ansættelsesvilkår.

De hidtidige problemer vedrørende tilbagegangsstillinger søges tillige afhjulpet ved, at der på finansloven for 1986 er oprettet en rådighedspulje med i alt 40 årsværk i bevillingslønrammerne 35-40. Det er ved forelæggelsen for lønningrådet anført i begrundelsen for forslaget om at oprette rådighedspuljen, at det som følge af den igangværende modernisering og omstilling inden for den statslige sektor må påregnes, at der fremover vil blive stillet væsentligt øgede krav til ledere og chefer, og der kan på den baggrund imødeses et voksende behov for muligheder for omplacering af

ledere. Det er imidlertid samtidig forudsat, at rådhedspuljen kan anvendes til tilbagegangsstillinger for åremålsansatte tjenestemænd.

20 årsværk er overført til DSB og P&T, og de resterende 20 årsværk er opført under finansministeriet, budgetdepartementet, der administrerer puljen i relation til øvrige ministerier og styrelser.

Pensionsmæssigt foreslås det at anvende en anden sondring end hidtil. Tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken samt tjenestemænd i primær- og amtskommuner og ansatte på tjenestemandslignende vilkår i koncessionerede virksomheder, private og selvejende institutioner, der modtager statstilskud o.lign., er omfattet af pensionsregler, der i deres grundprincipper er identiske. Det følger af tjenestemandspensionslovgivningen, at allerede optjent pensionsalder kan medregnes i den nye ansættelse ved skift fra tjenestemandsansættelse i et af de nævnte områder til tjenestemandsansættelse i et andet område.

Det findes derfor mest hensigtsmæssigt, at de nugældende regler om pensionsforhold for åremålsansatte tjenestemænd, der i forvejen var varigt ansatte, udvides til at gælde for alle personer, der forud for åremålsansættelsen var ansat som tjenestemand eller på tjenestemandslignende pensionsvilkår inden for et af de nævnte områder.

En sådan ordning indebærer, at en kommunal tjenestemand, der åremålsansættes i staten og vender tilbage og pensioneres fra en kommunal tjenestemandstilling, vil få sin kommunale pension forøget med et tillæg på 2,7 pct. pr. åremålsår af højeste egenpension i åremålsstillingens lønramme. Det kan være hensigtsmæssigt, at der tages hensyn hertil ved en ændring af den bestående aftale mellem staten og kommunerne om beløbsoverførsel i forbindelse med tjenstemænds overgang mellem pensionsområder.

Ud fra et ønske om at gøre åremålsansættelse attraktiv er det endelig fundet rimeligt at bestemme, at pensionen til en tidligere åremålsansat tjenestemand af den heromhandlede kategori kan komme til udbetaling ved det fyldte 60. år eller fra et tidligere tidspunkt, hvis forholdene taler derfor, uden sædvanligt førtidspensionsfradrag.

For personer, der ikke i forvejen er omfattet af en tjenestemandspensionsordning, og som ansættes på åremål i henhold til lovforslagets § 1, stk. 3, foreslås det, at der åbnes adgang for finansministeren til efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet at træffe bestemmelse om en pensionsordning, der er tilpasset den konkrete ansættelsessituation, f.eks. i form af opretholdelse af hidtidigt tilhørsforhold til en forsikringsmæssigt baseret pensionsordning.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen administrative konsekvenser af betydning.

Da åremålsansættelse er en dyrere ansættelsesform end varig ansættelse, vil forslaget medføre merudgifter inden for staten, folkeskolen og folkekirken i det omfang, forslaget medfører en øget anvendelse af åremålsansættelse. Da det tilkommer den enkelte minister efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet at træffe bestemmelse om, hvorvidt stillinger skal besættes på åremål, kan der ikke på forhånd skønnes over den mulige øgede anvendelse.

Som nævnt ovenfor er der med tjenestemandenes centralorganisationer opnået enighed om en skitse til ændrede lønvilkår m.v. Det er med organisationerne aftalt, at merudgifter som følge heraf forlods skal afholdes af de midler, der måtte blive til rådighed for aftaleforhandlingerne pr. 1. april 1987. Merudgiften som følge af de ændrede aftalemæssige vilkår vil således blive afholdt inden for fastsatte indkomstpoltiske rammer.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

I forhold til den gældende lovs § 4 er der foretaget den ændring, at alene den personkreds, der er omtalt i stk. 2, ansættes som tjenestemand på åremål, medens stk. 3 bestemmer, at andre personer end de i stk. 2 nævnte kan ansættes på vilkår svarende til de i tjenestemandsløven fastsatte.

Til § 2

Bestemmelsen svarer til den nuværende § 5, dog vil kompetencen til at afgøre, hvilke stillinger der kan besættes på åremål, efter lovforslaget i alle tilfælde være hos den pågældende minister efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet. Forinden forelæggelse for lønningsrådet forudsættes spørgsmålet forhandlet med vedkommende centralorganisation. Efter den gældende lov har finansministeren kompetencen til at træffe afgørelse for så vidt angår nyoprettede stillinger.

Til § 3

Bestemmelsen er identisk med § 6 i den gældende lov, idet det dog er præciseret, at der ved genansættelse i åremålsstillingen vil skulle foretages fornyet opslag af stillingen.

Til § 4

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 7, stk. 1.

Til § 5

Det præciseres, at tilbagegangsvilkår indgår i den aftale, der fastsætter de konkrete løn- og ansættelsesvilkår. Der er således ikke med loven fastsat bindende forudsætninger med hensyn til indholdet af genindtrædelsesvilkår.

Bestemmelsen i § 5, stk. 2, udtrykker det – også hidtil gældende – faktiske forhold, at en åremålsansat tjenestemand kun vil have ret til genindtræden i den tidligere ansættelse, hvis åremålsansættelsen har fundet sted i en stilling inden for det samme af de 3 hovedområder, staten, folkeskolen eller folkekirken.

En åremålsansat i staten, der kommer fra en tjenstemandsansættelse i staten, vil kunne genindtræde i en stilling svarende til den, han kom fra, mens der ikke vil være krav på genindtrædelse, hvis åremålsansættelsen fandt sted i folkeskolen eller i folkekirken. Det tilsvarende gælder for ansatte i folkeskolen og folkekirken.

Skulle der for personer, der ikke har krav på tilbagegang, rent faktisk blive etableret en sådan mulighed, vil dette moment indgå ved fastsættelsen af de konkrete lønvilkår m.v.

Til § 6

I § 6 foretages en sondring i pensionsmæssig henseende mellem på den ene side personer, der i forvejen er tjenestemænd eller ansat med pensionsrettigheder, der svarer til tjenstemandspensionslovens, jfr. § 1, stk. 2, i lovforslaget, og på den anden side personer, der ansættes i henhold til § 1, stk. 3, i lovforslaget.

Den førstnævnte gruppe har pensionsrettigheder svarende til § 8 i den gældende lov. Beregningen af pensionen sker på grundlag af den lønmæssige placering, som følger af den pågældendes varige ansættelse som tjenestemand eller anden ansættelse med tjenstemandspensionsrettigheder, hvortil lægges det i stk. 3 omhandlede tillæg på 2,7 pct. pr. åremålsår. Pensionen kan dog ikke overstige den

pension, der ville være opnået med den pågældendes pensionsalder ved pensionering fra varig ansættelse i åremålsstillingens lønramme. Ved pensionering fra en varig tjenstemandsstilling, der er højere end åremålsstillingen, vil pensionen blive beregnet efter tjenstemandspensionslovens § 5, stk. 1.

For så vidt angår den sidstnævnte gruppe er der hjemmel for finansministeren til efter indhentet udtalelse fra lønningsrådet at træffe bestemmelse om en pensionsordning, der kan tilpasses den konkrete ansættelsessituation.

Efter § 6, stk. 6, kan finansministeren bestemme, at en person med tidligere tjenstemandspensionsrettigheder kan henføres til § 6, stk. 5, hvis særlige konkrete omstændigheder taler derfor.

En sådan fravigelse kan komme på tale i tilfælde, hvor en person med ret til en opsat pension på basis af en tidligere kortvarig tjenstemandsansættelse efterfølgende i en årrække har haft privat ansættelse, hvortil var knyttet en forsikringsmæssig pensionsordning, som det kan være nærliggende at fortsætte under åremålsansættelsen.

Til § 7

§ 7 er ny og hjemler adgang for en person omfattet af § 1, stk. 2, til at få udbetalt egenpension fra det fyldte 60. år under forudsætning af, at den pågældende ikke længere har ansættelse i en stilling, i hvilken ansættelse kan medregnes i pensionsalderen som tjenestemand.

En tilsvarende bestemmelse har hidtil været gældende for personer, der hverken før eller efter åremålsansættelsen har været ansat som tjenestemænd, jfr. gældende lovs § 10, stk. 1. Efter stk. 2 vil pensionen kunne udbetales før det 60. år, hvis helbredsmæssige eller andre forhold taler derfor. Sådan tidligere udbetaling vil f.eks. efter en konkret vurdering kunne komme på tale for tjenestemænd, der i en relativt høj alder fratræder en åremålsstilling uden tilbagegangsret og uden udsigt til anden beskæftigelse.

For personer omfattet af lovforslagets § 1, stk. 3, vil tidspunktet for udbetaling af pension afhænge af indholdet af den for den pågældende person konkret etablerede pensionsordning.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1. Ansættelse på åremål i staten, folkeskolen eller folkekirken i henhold til denne lov vil kunne finde sted såvel af personer, der allerede er ansat som tjenestemænd i staten, folkeskolen eller folkekirken, som af andre.

Stk. 2. Ansættelse som tjenestemand på åremål sker af personer, som

- 1) allerede er ansat som tjenestemænd i staten, folkeskolen eller folkekirken,
- 2) er ansat i stillinger, i hvilke ansættelse vil kunne medregnes i pensionsalderen i medfør af tjenestemandspensionslovens § 4, stk. 1-2, eller
- 3) er fratrukket med ret til aktuel eller opsat pension fra stillinger som nævnt under nr. 1 og nr. 2.

Stk. 3. Ansættelse på åremål af andre end de i stk. 2 nævnte kan ske på vilkår svarende til de i tjenestemandsløven fastsatte.

§ 4. Ansættelse som tjenestemand på åremål i staten, folkeskolen eller folkekirken vil kunne finde sted såvel af personer, der allerede er ansat som tjenestemænd i staten, folkeskolen og folkekirken, som af andre.

§ 2. Bestemmelse om, hvilke stillinger der kan besættes på åremål, træffes af den pågældende minister efter indhentet udtalelse fra lønningrådet.

§ 5. Bestemmelse om, hvilke stillinger der kan besættes på åremål, træffes for bestående stillingers vedkommende af den pågældende minister og for nyoprettede stillingers vedkommende af finansministeren. I begge tilfælde træffes bestemmelsen efter indhentet udtalelse fra lønningrådet.

§ 3. Åremålsansættelse sker for et tidsrum af mellem 3 og 6 år. Åremålsansættelsen kan forlænges med indtil i alt 3 år. Genansættelse kan efter fornyet opslag finde sted i en åremålsstilling.

§ 6. Åremålsansættelse sker for et tidsrum af mellem 3 og 6 år. Åremålsansættelsen kan forlænges for en periode af indtil 3 år. Genansættelse kan finde sted.

§ 4. Løn- og andre ansættelsesvilkår fastsættes i overensstemmelse med reglerne i tjenestemandsløvens § 45.

§ 7. Løn- og andre ansættelsesvilkår fastsættes i overensstemmelse med reglerne i § 45 i tjenestemandsløven af 1969 og på grundlag af lønrammer og tillæg i lønnings- og klassificeringsloven af 1969 med senere ændringer.

§ 5. Placering af en varigt ansat tjenestemand i staten, folkeskolen eller folkekirken, som efter en åremålsansættelses udløb eller ophør af anden ham utilregnelig årsag genindtræder i varigt ansættelse, sker på vilkår, der fastsættes ved aftale som omhandlet i § 4.

Stk. 2. Ret til genindtræden i hidtidig varigt ansættelse gælder ikke for tjenestemænd i staten, der ansættes på åremål i folkeskolen eller folkekirken, for tjenestemænd i folkeskolen, der ansættes på åremål i staten eller folkekirken, eller for tjenestemænd i folkekirken, der ansættes på åremål i staten eller folkeskolen.

§ 7. Stk. 2. En varigt ansat tjenestemand i staten, folkeskolen eller folkekirken, som efter en åremålsansættelses udløb eller ophør af anden ham utilregnelig årsag genindtræder

i den tidligere ansættelse, placeres med samme løn og tillæg, som ville være opnået, såfremt tjenesten i den varige ansættelse var fortsat uden afbrydelse.

Stk. 3. Lønvilklårene ved genindtræden i varig ansættelse fastsættes i øvrigt i overensstemmelse med reglerne i stk. 1.

§ 6. Pensionen til de i § 1, stk. 2, nævnte personer fastsættes med udgangspunkt i den lønramme, som den pågældende var placeret i under den seneste varige ansættelse inden pensioneringstidspunktet.

Stk. 2. Ved beregning af pensionen medregnes åremålsansættelsen i pensionsalderen.

Stk. 3. Til den i henhold til stk. 1 og 2 fastsatte pension ydes et tillæg, der for hvert åremålsår fastsættes til 2,7 pct. af højeste pension fra en stilling i åremålsstillingens lønramme. Den samlede pension kan dog ikke overstige den pension, der ville være opnået ved pensionering fra en stilling med samme lønmæssige placering som åremålsstillingen.

Stk. 4. Pensionstillæg efter stk. 3 indgår i det beløb, hvoraf eventuel ægtefællepension beregnes.

Stk. 5. For personer omfattet af § 1, stk. 3, finder tjenestemandspensionsloven ikke anvendelse, og finansministeren træffer efter indhentet udtalelse fra lønningrådet bestemmelse om anden pensionsordning for det pågældende ansættelsesforhold.

Stk. 6. Finansministeren kan bestemme, at en person, som nævnt i § 1, stk. 2, kan henføres til stk. 5, hvis særlige konkrete omstændigheder taler derfor.

§ 8. Egenpension til en varigt ansat tjenestemand, der har eller har haft ansættelse på åremål, fastsættes i overensstemmelse med § 6 i lov om tjenestemandspension på grundlag af den under den varige ansættelse opnåede pensionsgivende lønningsindtægt, jfr. nærværende lovs § 7, stk. 2, og forøges med et pensionstillæg, der for hvert års tjeneste i åremålsstilling udgør 2,7 pct af højeste egenpension fra en stilling i åremålsstillingens

lønramme. Den samlede pension kan dog ikke overstige den pension, der ville være opnået ved pensionering fra en stilling med samme lønmæssige placering som åremålsstillingen.

Stk. 2. Pensionstillæg efter stk. 1 indgår i det beløb, hvoraf ægtefællepension beregnes.

§ 9. For personer, der ikke forud for ansættelse i åremålsstilling er ansat som tjenestemænd, kan ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen efter indhentet udtalelse fra lønningrådet bestemme, at pensionsalderen forhøjes med indtil det dobbelte af åremålsansættelsens længde, og at hvert tjenesteår i åremålsstilling indgår i pensionsalderen med indtil 2 år.

§ 7. Uanset ansættelsestiden, jfr. tjenestemandspensionslovens § 2, vil en tidligere åremålsansat tjenestemand som nævnt i § 1, stk. 2, jfr. dog § 6, stk. 6, kunne få udbetalt egenpension fra den første i måneden efter det fyldte 60. år, medmindre han er fratrukket under åremålsansættelsen.

Stk. 2. Finansministeren kan dog tillade, at egenpension udbetales før det fyldte 60. år, såfremt den berettigede bliver erhvervsudygtig af helbredsmæssige årsager, eller hvis forholdene i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i tjenestemandspensionslovens § 6, stk. 2, finder ikke anvendelse ved udbetaling af pension efter stk. 1 og 2.

§ 10. Egenpension til de i nærværende lovs § 9 omhandlede åremålsansatte tjenestemænd udbetales fra den første i måneden efter det fyldte 60. år eller, hvis ansættelsen vedvarer efter dette tidspunkt, fra åremålsansættelsens ophør.

Stk. 2. Ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen kan dog tillade, at egenpension udbetales før det fyldte 60. år, såfremt den berettigede efter åremålsansættelsens ophør bliver erhvervsudygtig af helbredsmæssige årsager, eller hvis forholdene i øvrigt taler derfor.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 6, stk. 2, i lov om tjenestemandspension finder ikke anvendelse ved udbetaling af pension efter stk. 1-2.